

LINGO
języki nieobce

GRECKI

**Mów
śmiało!**
w podróży
w pracy
z przyjaciółmi

Rozmówki
z wymową
i słowniczkiem

wydawnictwo LINGO

Łukasz Dawid

Mów śmiało! GRECKI

Rozmówki z wymową i słowniczkiem

Konsultacja językowa:
Ourania Lalioti

LINGO
języki nieobce

Redaktor serii: Anna Laskowska

Redakcja i korekta: Marek Kowalik

Projekt okładki serii: Klara Pereptyś-Pająk

Projekt makiety: Studio 27, biuro@studio27.pl

Zdjęcie na okładce: © Photocreo Bednarek / Fotolia.com

LINGO
języki nieobce

© Copyright by Wydawnictwo Lingo sp.j., Warszawa 2015

www.jezyki nieobce.pl

ISBN: 978-83-7892-307-7

ISBN wydania elektronicznego: 978-83-7892-272-8

Skład i łamanie: Klara Pereptyś-Pająk

Spis treści

Wstęp	4	8. Zakupy i usługi	102
Alfabet i wymowa	5	9. Bank i pieniądze	114
1. Podstawowe zwroty	9	10. Poczta i telefon	125
2. Podróż i zwiedzanie	19	11. Komputer i internet	137
3. Zakwaterowanie	33	12. Zdrowie i wypadki	147
4. Jedzenie	44	13. Tablice	158
5. Rozrywka i sport	61	14. Zarys gramatyki	183
6. Praca i biznes	77	15. Słowniczek polsko-grecki	192
7. Relacje międzyludzkie	91		

Mów śmiało!

Publikacja Wydawnictwa Lingo z serii „Mów śmiało!” ułatwi Ci porozumiewanie się w języku greckim w każdych okolicznościach. To praktyczne rozmówki z wymową w wygodnym dla użytkownika zapisie fonetycznym, dzięki którym bez trudu dogadasz się z rodowitymi Grekami.

Każdy z 12 rozdziałów rozmówek dzieli się na trzy części.

- **Mów śmiało** – zawiera to, co najważniejsze w rozmówkach, czyli wybór najpotrzebniejszych zwrotów. Ułożone są one w porządku rzeczowym – wystarczy znaleźć ten, który pasuje do Twojej sytuacji i już wiesz, co powiedzieć.
- **Porozmawiaj** – to krótkie, z życia wzięte dialogi, ilustrujące przykładowe użycie zwrotów i wyrażeń zawartych w części „Mów śmiało”.
- **Słówka** – to starannie wybrane, najczęściej używane i najważniejsze dla danego tematu słownictwo.

W **Tablicach** znajdziesz zestawienie najczęściej poszukiwanych słów i informacji. Dzięki nim szybko powiesz, jakiego koloru ubrania szukasz, podasz datę swojego przyjazdu lub zrozumiesz napis informacyjny na wywieszce.

Zarys gramatyki to z kolei błyskawiczna ściągą, potrzebna zwłaszcza gdy chcesz samodzielnie konstruować wypowiedzi oparte na materiałach zgromadzonych w rozmówkach. A do czego może się przydać zamieszczony na końcu **Słowniczek**, nie musimy chyba wyjaśniać.

Z życzeniami samych miłych konwersacji

*zespół autorów i redaktorów Lingo
wraz z zaprzyjaźnionymi Greczynkami i Grekami*

Alfabet i wymowa

Alfabet grecki składa się z 24 liter.

LITERA DUŻA I MAŁA	NAZWA	WYMOWA
<i>A α</i>	<i>άλφα</i> (álfa)	a
<i>B β</i>	<i>βήτα</i> (víta)	w
<i>Γ γ</i>	<i>γάμμα</i> (gháma)	gh/j
<i>Δ δ</i>	<i>δέλτα</i> (dhéлта)	dh
<i>E ε</i>	<i>έψιλον</i> (épsilon)	e
<i>Z ζ</i>	<i>ζήτα</i> (zíta)	z
<i>H η</i>	<i>ήτα</i> (íta)	i
<i>Θ θ</i>	<i>θήτα</i> (thíta)	th
<i>I ι</i>	<i>ιώτα</i> (jóta)	i/j
<i>K κ</i>	<i>κάππα</i> (kápa)	k
<i>Λ λ</i>	<i>λάμδα</i> (lámdha)	l
<i>M μ</i>	<i>μι</i> (mi)	m
<i>N ν</i>	<i>νι</i> (ni)	n
<i>Ξ ξ</i>	<i>ξι</i> (ksi)	ks
<i>O ο</i>	<i>ómikron</i> (ómikron)	o
<i>Π π</i>	<i>πι</i> (pi)	p
<i>P ρ</i>	<i>ρω</i> (ro)	r
<i>Σ σ ς</i>	<i>σίγμα</i> (síghma)	s
<i>T τ</i>	<i>ταυ</i> (taw)	t
<i>Υ υ</i>	<i>ύψιλον</i> (ípsilon)	i
<i>Φ φ</i>	<i>φι</i> (fi)	f
<i>X χ</i>	<i>χι</i> (hi)	h
<i>Ψ ψ</i>	<i>ψι</i> (psi)	ps
<i>Ω ω</i>	<i>ωμέγα</i> (omégha)	o

UWAGA: Mały znak sigma może mieć postać *σ*, jeśli znajduje się w środku wyrazu, lub *ς*, kiedy znajduje się na końcu, np. *αμέσως* (amésos) – natychmiast

■ Zasady wymowy

Najwięcej problemów nastręcza w języku greckim samogłoska „i” zapisywana na sześć różnych sposobów, co wynika ze zmian fonetycznych, jakie zachodziły w długiej historii języka. Oprócz **I ι**, **H η**, **Y υ** jak „i” wymawiamy również dyftongi (dwugłoski): **οι**, **ει**, **υι**, np. **οικονομία** (ikonomija) – ekonomia, **είμαι** (íme) – jestem.

- Omega (**Ω, ω**) niczym nie różni się w wymowie od omikronu (**Ο, ο**), podwójne „o” jest jedynie pozostałością po występującym w starożytnej grece „o” długim (zwanym dosłownie dużym – **ω μέγα** (o mégha) oraz „o” krótkim (zwanym dosłownie małym – **ο μικρόν** (o mikrón)). We współczesnym języku greckim rozróżnienie samogłosek długich i krótkich (iloczas) nie występuje.
- Ghama (**Γ, γ**) wymawiana jest jak gardłowe „g”, np. **γάτα** (gháta) – kot. Jeśli jednak zaraz po niej występuje samogłoska „e” lub „i”, wówczas ulega zmiękczeniu do „j”, np. **γεγονός** (jehgonós) – zdarzenie, fakt; **γυναίκα** (jinéka) – kobieta.
- Ddelta (**Δ, δ**) wymawiana jest jak „dh”, np. **δάσος** (dhásos) – las.
- Thita (**Θ, θ**) wymawiana jest jak „th” (podobnie do „t” w angielskim słowie „this”), np. **θέλω** (thélo) – chcę.

■ Połączenia literowe – samogłoskowe

αι wymawiamy jak „e”, np. **αίμα** (éma) – krew

αυ wymawiamy jak „aw”, jeśli występuje po nim spółgłoska dźwięczna lub samogłoska, np. **αυγό** (awghó) – jajko. Przed spółgłoską bezdźwięczną **αυ** wymawiamy jak „af”, np. **αυτοκίνητο** (aftokínito) – samochód

- ew** wymawiamy jak „ew”, jeśli występuje po nim spółgłoska dźwięczna lub samogłoska, np. *Εύη* (Éwi) – Ewa. Przed spółgłoską bezdźwięczną **ew** wymawiamy jak „ef”, np. *ευχαριστό* (efharistó) – dziękuję.
- oi** wymawiamy jak „i”, np. *οικολόγος* (ikológhos) – ekolog
- ei** wymawiamy jak „i”, np. *ταπεινός* (tapinós) – skromny
- oi** wymawiamy jak „i”, np. *ιοθητώ* (iothetó) – adoptuję
- ou** wymawiamy jak „u”, np. *πούπουλο* (púpulo) – piórko

■ Połączenia literowe – spółgłoskowe

- γγ** wymawiamy jak „ng”, np. *σήραγγα* (síranga) – tunel
- γκ** w środku wyrazu wymawiamy jak „ng”, np. *αγκαλιά* (angaliá) – uścisk, objęcie
- γκ** na początku wyrazu pochodzenia obcego wymawiamy jak „g”, np. *γκαρσονιέρα* (garsoniéra) – kawalerka
- γχ** wymawiamy jak „nch”, np. *άγχος* (ánchos) – stres
- μπ** na początku wyrazu wymawiamy zawsze jak „b”, w środku wyrazu jak „b” lub „mb”, np. *μπίρα* (bíra) – piwo, *λάμπο* (lámbó lub lábo) – świecę
- ντ** na początku wyrazu wymawiamy jak „d”, w środku wyrazu jak „nd”, np. *ντόπιος* (dópios) – lokalny; *εντάξει* (endáksi) – w porządku, OK.
- τζ** wymawiamy jak „dz”, np. *τζατζίκι* (dzadzíki) – sos „dzadziki”
- τσ** wymawiamy jak „c”, np. *ατσάλι* (acáli) – stal

Niewymienione powyżej zbitki dwóch identycznych spółgłosek wymawiamy zawsze jak spółgłoskę pojedynczą, np. *Ελλάδα* (Eládha) – Grecja

■ Akcent

Akcent (´) w języku greckim ogranicza się do trzech ostatnich sylab i polega na mocniejszym wymówieniu akcentowanej samogłoski, np. *άνθρωπος* (ánthrospos) – człowiek, *καθόλου* (kathólu) – wcale, *παιδί* (pedhí) – dziecko.

Wyrazy jednosylabowe nie są akcentowane, często jednak znak akcentu stawia się dla uniknięcia nieporozumienia, np. *που* (pu) – który, *πού* (pu) – gdzie?

Dyftong akcentowany jest zawsze na drugim elemencie, np. *λουλούδι* (lulúdhí) – kwiat.

W przypadku dużej litery znak akcentu stawiamy przed, a nie nad literą, np. *Άννα* (Ána) – Anna.

Jeśli po wyrazie akcentowanym na trzecią sylabę od końca występuje wyraz bez akcentu, wówczas wyraz akcentowany na trzeciej sylabie od końca przyjmuje dodatkowy akcent na końcu, np. *ο αδελφός μου* (o ádhelfós mu) – mój brat.

Więcej na temat akcentu w zarysie gramatyki.

■ Interpunkcja

Znak pytajnika w języku greckim pokrywa się z naszym znakiem średnika ;

Natomiast średnik ma postać pojedynczej kropki ·

Pozostałe znaki interpunkcyjne nie różnią się od polskich.

1. Podstawowe zwroty

Βασικές εκφράσεις *wasikiés ekfrásis*

1.1.

1.1. Μów śmiało

Dzień dobry!	<i>Καλημέρα! kaliméra</i>
Dobry wieczór!	<i>Καλησπέρα! kalispéra</i>
Dobranoc!	<i>Καληνύχτα! kalinihta</i>
Cześć!	<i>Γεια! ja</i>
Do jutra!	<i>Τα λέμε αύριο! ta léme áwrio</i>
Do zobaczenia wkrótce!	<i>Τα λέμε σύντομα! ta léme síndoma</i>
Βędziemy w kontakcie.	<i>Θα είμαστε σε επαφή! tha ímaste se epafí</i>
Przepraszam!	<i>Συγγνώμη! sighnómi</i>
Przepraszam pana/panią (w pytaniach o drogę, czas...)	<i>Με συγχωρείτε,! me sinhoríte</i>
Дziękuję.	<i>Ευχαριστώ. epharistó</i>
Nie ma za co.	<i>Τίποτα. típota</i>
Proszę...	<i>Παρακαλώ parakaló</i>
Bardzo mi przykro.	<i>Λυπάμαι πολύ. liráme polí</i>
Szkoda.	<i>Κρίμα. kríma</i>
Nic nie szkodzi.	<i>Δεν πειράζει. dhen pirázi</i>

Bardzo dobrze.	<i>Πολύ καλά. polí kalá</i>
Gratulacje!	<i>Συγχαρητήρια! sinharitíria</i>
Panie i Panowie!	<i>Κυρίες και Κύριοι! kiríjes kie kóri</i>
Tak	<i>Ναι ne</i>
Nie	<i>Όχι óchi</i>
Nie wiem.	<i>Δεν ξέρω. dhen kséro</i>
Może	<i>Μήπως μήπος</i>
Z pewnością!	<i>Βέβαια! wéwea</i>

■ **Nawiązanie kontaktu** Η πρώτη επαφή *i próti epafi*

Kim jesteś?	<i>Ποιος είσαι; piós íse?</i>
Jak się pan/pani nazywa?	<i>Πώς σας λένε; pos sas léne?</i>
Jak się nazywałeś?	<i>Πώς σε λένε; pos se léne?</i>
Nazywam się...	<i>Με λένε... me léne</i>
Skąd jesteś?	<i>Από πού είσαι; ápó pu íse?</i>
Jestem z Polski.	<i>Είμαι από την Πολωνία. íme ápó tin Poloníja</i>
Czy mówisz po grecku?	<i>Μιλάς ελληνικά; milás elliniká?</i>
Tak, mówię dobrze.	<i>Ναι, τα μιλάω καλά. ne, ta miláo kalá</i>

Dużo rozumiem, ale mało mówię.	Καταλαβαίνω πολύ, αλλά μιλάω λίγο. <i>katalabainó poli, alá miláo lígho</i>
Proszę mówić wolniej.	Να μιλάτε πιο αργά, παρακαλώ. <i>na miláte pio arghá, parakaló</i>
Nie zrozumbałem.	Δεν κατάλαβα. <i>dhen katálaiva</i>
Μοže pan/pani powtórzyć?	Μπορείτε να επαναλάβετε; <i>boríte na epanalávete?</i>
Κzy mówisz w innym języku obcym?	Μιλάς καμία άλλη ξένη γλώσσα; <i>milás kamíja áli kséni ghlósa?</i>
Κak to się nazywa?	Πώς το λένε αυτό; <i>pos to léne aftó?</i>
Μογε panu/pani jakoś pomóc?	Μήπως μπορώ να σας βοηθήσω; <i>mípos boró na sas woithíso ?</i>
Ile masz lat?	Πόσων χρονών είσαι; <i>róson hronón íse?</i>
Μam ... lat.	Είμαι ... χρονών. <i>íme... hronón</i>
Κhciałabym panu przedstawić...	Θα ήθελα να σας συστήσω... <i>tha íthela na sas sistíso</i>
Βardzo mi miło.	Χαίρω πολύ. <i>hiéro poli</i>
Κak się pan/pani ma?	Πώς είστε; <i>pos íste</i>
Κobrze, dziekuję.	Καλά, ευχαριστώ. <i>kalá efharistó</i>

Jest pan/pani żonaty/ mężatką?	<i>Είστε παντρεμένος/ παντρεμένη; íste pandreménos/pandreméni?</i>
Ma pan/pani dzieci?	<i>Έχετε παιδιά; échiete pedhiá?</i>
Kim pan/pani jest z zawodu?	<i>Τι δουλειά κάνετε; ti dhuliá κάνετε?</i>
Jestem...	<i>Είμαι... íme</i>
...lekarzem	<i>...γιατρός jatrós</i>
...adwokatem	<i>...δικηγόρος dhikighóros</i>
...sprzedawcą	<i>...πωλητής politís</i>
...kelnerem	<i>...σερβιτόρος serwitóros</i>
...kierowcą	<i>...οδηγός odhigós</i>
...pielęgniarką	<i>...νοσοκόμα nosokóma</i>
...hydraulikiem	<i>...υδραυλικός idhraulikós</i>
...strażakiem	<i>...πυροσβέστης piroswéstis</i>
...elektrykiem	<i>...ηλεκτρολόγος ilektrológhos</i>
...malarzem	<i>...ζωγράφος zoghráfos</i>
...nauczycielem	<i>...δάσκαλος dháskalos</i>
...architektem	<i>...αρχιτέκτονας arhitéktonas</i>
...psychologiem	<i>...ψυχολόγος psichológhos</i>
...księgowym	<i>...λογιστής lojistís</i>
...fryzjerem	<i>...κουρέας kuréas</i>

■ Zaprozienie Η πρόσκληση *i prósklisi*

Zechcielibyście zjeść z nami kolację?	<i>Τι λέτε να φάμε μαζί απόψε; ti léte na fáme mazí apópse?</i>
Organizujemy przyjęcie. Chcecie przyjść?	<i>Κάνουμε πάρτι. Θα 'ρθείτε; kánume párti. tha rthíte?</i>
Tak, bardzo chętnie.	<i>Ναι, ευχαρίστως. ne, epharístos</i>
Πрыкρο ми, але не могу.	<i>Λυπάμαι, αλλά δεν μπορώ. lipáme, alá dhen boró</i>
Na którą godzinę mamy być?	<i>Τι ώρα να 'ρθούμε; ti óra na rthúme?</i>
Gdzie się spotykamy?	<i>Πού θα συναντηθούμε; pu tha sinandithúme?</i>
To bardzo miłe z waszej strony.	<i>Είστε πολύ ευγενικοί. íste polí ewjenikí</i>
Przyjadę po was o godzinie 20.	<i>Θα έρθω να σας πάρω στις οχτώ. tha értho na sas páro stis ohtó</i>

■ Rozmowa o pogodzie Ο καιρός *o kierós*

Widziałeś prognozę pogody?	<i>Είδες το δελτίο καιρού; ídhes to dheltíjo kierú?</i>
Jaka jest dziś pogoda?	<i>Τι καιρό κάνει σήμερα; ti kieró káni símera?</i>
Jest gorąco.	<i>Έχει καύσωνα. échi káfsona</i>

Jest ciepło.	<i>Κάνει ζέστη. káni zésti</i>
Jest zimno.	<i>Κάνει κρύο. káni krío</i>
Jest wietrznie.	<i>Φυσάει. fisái</i>
Jest wilgotno.	<i>Έχει υγρασία. échi ighrasía</i>
Pada deszcz.	<i>Βρέχει. wréhi</i>
Pada śnieg.	<i>Χιονίζει. chionízi</i>
Pogoda jest okropna.	<i>Ο καιρός είναι άσχημος. o kierós íne áschimós</i>
Pogoda jest cudowna.	<i>Ο καιρός είναι υπέροχος. o kierós íne ipérochos</i>
Jest 25 stopni.	<i>Έχει είκοσι πέντε βαθμούς. échi ikosi pénde wathmús</i>
Dla mnie jest za zimno/ za ciepło.	<i>Για μένα κάνει πάρα πολύ κρύο/πάρα πολύ ζέστη. ja ména káni pára polí krío/ pára polí zésti</i>
Dzisiaj w nocy będzie burza.	<i>Θα έχει καταιγίδα απόψε. tha éhi katejída apóψε</i>
Przewiduje się ulewne deszcze na południe.	<i>Το απόγευμα προβλέπονται καταρρακτώδεις βροχές. to apóγευμα prowléponde kataraktódhis wrochiés</i>
Morze jest wzburzone.	<i>Η θάλασσα είναι ταραγμένη. i thálasa íne taraghméni</i>

1.2. Porozmawiaj

- **Γεια σου. Με λένε Ελένη. Εσένα, πώς σε λένε;**
ja su. me léne Eléni. eséna pos se léne?
 Cześć, jestem Eleni, a ty?
 - **Γεια, με λένε Πέτρο.**
ja, me léne Pétro
 Cześć, nazywam się Piotr.
 - **Από που είσαι;**
apó pu íse?
 Skąd jesteś?
 - **Είμαι από την Πολωνία και κάνω διακοπές στην Ελλάδα μαζί με τους φίλους μου.**
íme apó tin Poloníja kié káno dhiakorés stin Eláda mazí me tus φίλους mu
 Jestem z Polski i spędzam wakacje w Grecji z przyjaciółmi.
 - **Καλωσορίσατε και καλή διαμονή**
kalosorísate kié kalí dhiamoní
 Witamy i miłego pobytu.
-
- **Πέτρο, τι δουλειά κάνεις;**
Pétro, ti dhuliá kánis?
 Piotr, czym się zajmujesz?
 - **Είμαι γιατρός και η γυναίκα μου είναι νοσκόμα. Εσύ;**
íme jatrós kié i jinéka mu íne nosokóma. esí?
 Jestem lekarzem, a moja żona jest pielęgniarką, a ty?
 - **Εδώ και πέντε χρόνια δουλεύω ως διαχειριστής αυτού του ξενοδοχείου**
edhó kié pénde hrónia dhuléwo os dhiahiristís aftú tu

ksenodhochíju

Już od pięciu lat pracuję jako menedżer tego hotelu.

– **Σου αρέσει η δουλειά σου;**

su arési i dhuliá su?

Lubisz swoją pracę?

– **Ναι, μου αρέσει πολύ.**

ne, mu arési polí

Tak, bardzo.

– **Τι σχέδια έχετε για Παρασκευή βράδυ;**

ti schiédhia échiete ja paraskiewí wradí?

Jakie macie plany na piątek wieczór?

– **Δεν ξέρουμε ακόμα.**

dhen ksérume akóma

Jeszcze nie wiemy.

– **Ελάτε να φάμε μαζί και μετά θα σας δείξουμε την Αθήνα την νύχτα**

eláte na fáme mazi kíe metá tha sas dhíksume tin Athína tin nýhta

Chodźcie z nami na kolację. Potem pokażemy wam Ateny nocą.

– **Πολύ ευχαρίστως, ευχαριστούμε.**

polí efcharístos, efcharistúme

Bardzo chętnie, dziękujemy.

– **Τι καιρό θα έχει αύριο;**

ti kieró tha échi áwrio?

Jaka pogoda ma być jutro?

– **Λένε πως θα κάνει ζέστη με λίγο αέρα.**

léne pos tha káni zésti me lígho aéra

Mówią, że ma być ciepło z lekkim wiatrem.

- *Μα δε θα βρέχει;*
ma dhe tha wréhi?
Ale bez opadów?
- *Όχι, ο καιρός θα ‘ναι καλός ως το τέλος της εβδομάδας.*
óhi, o kierós tha ‘ne kalós os to télos tis ewdhomádhas
Tak, powinno być ładnie do końca tygodnia.

1.3. Słówka

Ateny	<i>η Αθήνα i Athína</i>
(być) jestem	<i>είμαι íme</i>
chmura	<i>το σύννεφο to sínefo</i>
deszcz	<i>η βροχή i wrohí</i>
imię	<i>το όνομα to ónoma</i>
lato	<i>το καλοκαίρι to kalokiéri</i>
mgła	<i>η ομίχλη i omíhli</i>
mam	<i>έχω écho</i>
mówię	<i>μιλάω miláo</i>
mówię głośniej	<i>μιλάω πιο δυνατά miláo pío dhinatá</i>
morze	<i>η θάλασσα i thálasa</i>
narodowość	<i>η εθνικότητα i ethnikótita</i>
nazwisko	<i>το επώνυμο to epónimo</i>

niebo	<i>ο ουρανός ο uranós</i>
pogoda	<i>ο καιρός ο kierós</i>
pomagam	<i>βοηθάω woitháo</i>
powtarzam	<i>επαναλαμβάνω epanalamwáno</i>
przyjaciel	<i>ο φίλος ο fílos</i>
pytam	<i>ρωτάω rotáo</i>
rozumiem	<i>καταλαβαίνω katalawéno</i>
słońce	<i>ο ήλιος ο ílios</i>
temperatura	<i>η θερμοκρασία i thermokrasía</i>
termometr	<i>το θερμόμετρο to thermómetro</i>
upał	<i>ο καύσωνας ο káfsonas</i>
uśmiecham się	<i>χαμογελάω chamojeláo</i>
wiatr	<i>ο αέρας ο aéras</i>
wiek	<i>η ηλικία i ilikía</i>
wakacje	<i>οι διακοπές i dhiakopés</i>
zaproszenie	<i>η πρόσκληση i prósklisi</i>
zgoda	<i>η συμφωνία i simfonía</i>
zimno	<i>το κρύο to krío</i>
zmiana pogody	<i>η αλλαγή του καιρού i alají tu kierú</i>